

سجش و ارزيامي خانواده

دکتر جهانگیر کرم

علی زکی‌یی

دکتر محمدسجاد صیدی

www.ketab.ir

سرشناسه: کرمی، جهانگیر، ۱۳۴۵.

عنوان و نام پدیدآور: سنجش و ارزیابی در خانواده، از نظریه تا عمل / نویسندگان جهانگیر کرمی، علی زکی‌بی، محمدسجاد صیدی.

مشخصات نشر: تهران: آزمون‌یار پویا، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۶۱۰ ص.: جدول، نمودار.

شابک: ۱ - ۱۰ - ۷۸۴۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۵۸۳ - ۵۹۴.

موضوع: خانواده‌سنجی. موضوع: روان‌درمانی خانواده. موضوع: خانواده‌سنجی - - فرم‌ها و پرسشنامه‌ها -

شناسه افزوده: زکی‌بی، علی ۱۳۶۲. شناسه افزوده: صیدی، محمدسجاد، ۱۳۶۳.

ده‌بندی دیویی: ۶۴۶/۷۸

بندی کنگره: ۱۳۹۴ س ۹۴/۵۳/۴۸۸ RC

عنوان: سنجش و ارزیابی در خانواده، از نظریه تا عمل

نویسنده: دکتر جهانگیر کرمی، علی زکی‌بی، دکتر محمدسجاد صیدی

ناشر: آزمون‌یار پویا

مدیر تولید: محمود ریاحی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ نخست: زمستان ۱۳۹۴

شابک: ۱ - ۱۰ - ۷۸۴۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸

قیمت: ۴۰۰۰۰۰ ریال

تهران - خیابان دماوند - بعد از خیابان حجت - شماره ۱۱۱۴ - واحد ۹

تلفن: ۷۷۵۵۰۱۰۵ - همراه: ۰۹۱۰۰۵۱۱۰۰۳

Email: pub@azmonyarpoya.com

فهرست

۱.....	پیشگفتار
فصل شصت: مدل های ارزیابی خانواده	
۵.....	مقدمه
۷.....	محتوای ارزیابی
۸.....	خانواده چیست؟
۱۴.....	انواع خانواده ها
۱۶.....	روش های ارزیابی
۲۰.....	چشم انداز های نظری در سنجش و ارزیابی خانواده
۲۰.....	مدل کارکرد خانوار در مک مستر
۲۷.....	ابزار ارزیابی خانواده
۲۸.....	مقیاس درجه بندی بالینی
۲۸.....	مصاحبه ساختار یافته از کارکرد خانوار
۳۰.....	مدل ساختی ارزیابی خانواده
۳۲.....	ساختار خانواده
۳۵.....	خرده نظام های خانواده
۳۶.....	نفوذ پذیری مرزها
۳۹.....	اتحاد، قدرت، و تبانی
۴۲.....	بدکاری خانواده
۴۵.....	مدل چند مختصاتی ارزیابی السون
۴۸.....	انسجام خانواده و انسجام زناشویی
۵۰.....	انعطاف پذیری خانوادگی و زناشویی

۵۲	ارتباط خانوادگی و زناشویی
۵۴	مدل بیورز در ارزیابی خانواده
۵۵	گروه ۱. خانواده‌ها مطلوب
۵۶	گروه ۲. خانواده‌های کافی
۵۶	گروه‌های ۳ و ۴ و ۵. خانواده‌های متوسط
۵۸	گروه ۶ و ۷. خانواده‌های مرزی
۶۱	ریک دبوون در ارزیابی خانواده
۶۵	تئیک خوشن
۶۷	فرایند انتقال - نسلی
۶۸	فرایند فرافکن خانواده
۷۱	نظام عاطفی خانواده هشتاء
۷۲	گسلش عاطفی
۷۳	جایگاه همشیره‌ها
۷۳	واپس روی اجتماعی
۷۵	ارزیابی خانواده از دیدگاه تاب‌آوری
۷۷	فرایندهای ارزیابی
۸۰	ابزار ارزیابی
۸۰	ابزار سنجش
۸۲	ابزار بصری
۸۶	مصاحبه
۸۸	ابعاد موضوعی
۹۱	اطلاعات کسب‌شده از سایر اعضای خانواده

۹۳	واکنش مشاوران خانواده
۹۳	فرایند مقابله
۹۴	عوامل فشارزا
۹۵	مورد خانواده براون
۹۷	آثار استرسورها بر خانواده
۹۸	موضوعات زنجیره زندگی در درون خانواده
۹۹	مسائل اجتماعی
۱۰۱	رضایی خانواده از موقعیت
۱۰۲	تعیین مناسب مناسب تلاش‌های مقابله‌ای
۱۰۳	خود کارآمدی، مهارت، امید
۱۰۵	اعتماد، صداقت، محبت در خانواده
۱۰۶	الگوهای معنویت یا ایمان
۱۰۶	الگوهای سازمان‌یافته
۱۱۱	سطوح عملکرد خانواده
۱۱۳	برنامه‌ریزی برای ارزیابی و درمان
۱۱۴	مداخله
۱۱۴	نیازهای اساسی
۱۲۲	جمع‌بندی
۱۲۳	ارزیابی در مدل زوج درمانی یانگ و لانگ
۱۲۳	۱- علیت حلقوی
۱۲۴	۲- سرزنش کردن مفید نیست
۱۲۴	۳- بی‌طرفی درمانگر

- ۴- ارزیابی ضروری است ۱۲۵
- ۱- تشکیل تیم زوجی ۱۲۵
- ۲- تغییر در احساسات، رفتارها، شناخت‌ها ۱۲۶
- ۳- یادگیری تکالیف تداوم‌بخش ۱۲۶
- ۴- همکاری برای حل مشکل ۱۲۷
- ارزیابی با استفاده از مدل یکپارچه نگر ۱۲۹
- ازبالگری اولیه ۱۲۹
- رک دیدگاه هر یک از اعضای زوج ۱۳۱
- قیف ارزیابی ۱۳۱
- تعصب‌ها و من‌نقض‌های درمانگر در ارزیابی ۱۳۳
- فصل دوم: آزمون‌های کمی در ارزیابی
- ازدواج و خانواده ۱۳۷
- آزمون‌های پیش از ازدواج ۱۳۹
- پرسشنامه طرح‌واره‌های اولیه همسرگزینی ۱۴۹
- مقیاس انتظار از ازدواج ۱۵۷
- پرسشنامه ترجیحات همسرگزینی ۱۶۵
- نگرش‌های مربوط به انتخاب همسر ۱۷۰
- مقیاس تعارض نقش جنسیتی ۱۸۱
- نقش جنسی ۱۸۸
- مقیاس ترس از صمیمیت ۱۹۳
- پرسشنامه سبک‌های دلبستگی بزرگ‌سالان ۲۰۱
- نگرش نسبت به عشق ۲۰۷

۲۱۶.....	آزمون‌های ازدواج.....
۲۲۰.....	پرسشنامه تعهد زناشویی.....
۲۳۰.....	مقیاس کیفیت زناشویی، فرم تجدیدنظر شده.....
۲۳۴.....	رضایت زناشویی انریچ.....
۲۴۴.....	پرسشنامه باورهای ارتباطی.....
۲۵۲.....	مقیاس سازگاری زن و شوهر.....
۲۵۸.....	شادکامی زناشویی.....
۲۶۱.....	آزمون سازگاری زناشویی.....
۲۶۷.....	پرسشنامه حل تعارض رحیم.....
۲۸۰.....	تاکتیک‌های حل تعارض.....
۲۸۴.....	پرسشنامه تعارضات زناشویی.....
۲۹۳.....	پرسشنامه الگوی ارتباطی زوجین.....
۳۰۲.....	پرسشنامه دلزدگی زناشویی پاییز.....
۳۰۵.....	ریسک‌پذیری.....
۳۱۰.....	پرسشنامه رضایت جنسی لارسون.....
۳۱۵.....	مقیاس خودکارآمدی جنسی.....
۳۲۱.....	پرسشنامه مواجهه بدن در طول رابطه جنسی.....
۳۲۳.....	پرسشنامه عزت نفس جنسی زنان.....
۳۲۷.....	پرسشنامه عزت نفس جنسی زنان - فرم کوتاه.....
۳۲۹.....	چگونگی رابطه با همسر.....

فصل سوم: آزمون‌های خانواده

۳۳۵.....	نیازهای خانوادگی.....
----------	-----------------------

۳۴۳	پرسشنامه تجدیدنظر شده الگوی ارتباطی خانواده
۳۵۵	مقیاس ارتباط در خانواده
۳۶۰	پرسشنامه انسجام خانواده
۳۶۶	پرسشنامه انعطاف پذیری
۳۶۹	فرایندهای خانواده
۳۷۱	پرسشنامه کارکرد خانواده
۳۸۱	مقیاس جو خانواده
۳۹۹	جو عاطفی خانواده
۴۰۳	مقیاس سنجش بخشش در خانواده
۴۱۰	پرسشنامه‌ی مراقبت اجتماعی
۴۱۴	پرسشنامه حمایت اجتماعی خانواده بیماران مزمن
۴۲۷	شاخص سرسختی خانواده
۴۳۴	مقیاس ارزیابی شخصی بحران خانواده
۴۴۴	مقیاس سنجش تاب آوری خانواده
۴۵۷	آزمون‌های کودک و خانواده
۴۵۷	پرسشنامه سنجش تأثیر اینترنت بر ارزش‌های ترس خانواده
۴۶۲	پرسشنامه سبک‌های فرزندپروری
۴۷۳	پرسشنامه شیوه‌های فرزندپروری والدین
۴۸۳	مقیاس ادراک شیوه فرزندپروری
۴۸۸	پرسشنامه طرحواره‌های فرزندپروری یانگ
۴۹۷	شاخص استرس فرزندپروری
۵۰۱	ادراک محبت والدین

فصل چهارم: کاربرد آزمون های شخصیت

۵۰۵	 برای زوج ها و خانواده ها
۵۱۱	 II-MMPI/MMPI
۵۱۹	 کاربرد II-MMPI برای زوج ها
۵۲۲	 II/MCMI-MCMI
۵۲۸	 روایی و پایایی آزمون III-MCMI
۵۳۲	 III-MCMI در سیستم زوجی
۵۴۰	 ۱۶ عاملی شخصیت (16PF)

فصل پنجم: روش های ارزیابی کیفی در خانواده

۵۵۸	 ویژگی های ارزیابی کیفی
۵۵۸	 خود ارزیابی فعال
۵۵۹	 امکانات ارزیابی کیفی
۵۶۱	 فن های ارزیابی کیفی برای کار با خانواده ها
۵۶۲	 ارزیابی های هنری
۵۶۶	 کمبود - اضافه
۵۶۶	 کمبود های والدین
۵۶۷	 تصویر سازی ذهنی هدایت شده
۵۶۸	 عکس ها
۵۶۹	 ژنوگرام ها و خط های زمانی
۵۷۲	 سایکو دراما و نقش بازی کردن
۵۷۴	 مجسمه سازی

جملات ناتمام ۵۷۷

استعاره‌ها ۵۸۰

انتخابات خانواده ۵۸۱

محدودیت‌ها ۵۸۳

کتاب‌نامه ۵۸۴

www.ketab.ir

پیشگفتار

اندیشه اولیه نگارش این کتاب به زمانی بر می گردد که دانشجویان ما در رشته های روان شناسی و مشاوره، با سرگردانی عجیبی در زمینه سنجش و ارزیابی در خانواده روبرو می شدند، در کشور ما کارهای خوبی در این حیطه انجام گرفته است، تالیف های خوبی هم وجود دارد، علاوه بر آن برخی از همکاران، آثاری از نظریه پردازان بزرگ و تئوری های موجود حوزه خانواده مثل مک مستر و میتوچین ترجمه کرده اند، اما جای خالی یک اثر تالیفی که همه در رانب و نظریه ها را در بر گیرد به روشنی آشکار بود. سال ها بود که من به عنوان مولفان کتاب در حوزه خانواده کار بالینی و مشاوره ای انجام می دادم و احساس می کرد در حوزه مداخله نیز کاملاً نیازمند آن هستیم ابزارهایی در اختیار هم یاران مشاور قرار گیرد.

بی گمان گردآوری این اثر هسته ای از کمک شایان توجهی به دانشجویان رشته های روان شناسی و مشاوره، درمانگران مشاوران و پژوهشگران داشته باشد. این کتاب از چند جنبه با کتاب های دیگر همان دارد، از جمله این که فقط نگاه کمی به سنجش نداشته ایم، یعنی علاوه بر اندازه کمی در سنجش خانواده فصلی را در باره سنجش کیفی افزوده ایم، که در این خود بی نظیر است؛ هر چند که بسیاری از جنبه های کیفی را از منابع بیرونی گرفته ایم اما امید آن می رود که در چاپ های آتی بتوانیم تجارب خود و همکاران را در آن لحاظ کنیم.

در بخش کمی نیز به تناسب نیاز، آزمون هایی معرفی شده است که برای هر کدام مبانی نظری آزمون آمده است، شیوه نمره گذاری و جنبه های

روان‌سنجی آزمون‌ها نیز آمده است، پایایی و روایی ایرانی برای هر کدام از ابزار به دقت بیان شده است، بسیاری از مقاله‌های نویسندگان ایرانی را بررسی کردیم و با آوردن منبع چاپ، ویژگی‌های روان‌سنجی بیان شده است، بسیاری از آزمون‌ها را خود مولفان در موسسه روان‌شناسی رازی (موسسه روان‌پوش) مورد بررسی قرار داده‌اند و روایی و پایایی آن‌ها را محاسبه کرده‌اند و در کتاب بیان شده است. به نظر ما این یک شاخص بی‌نظیر است، زیرا حاصل کار پژوهشی خود مولفان است که نگاه بومی به ابزار غیر بومی داشته‌اند، و مشکل هنجارسازی آزمون‌ها رفع شده است.

در بخش دیگری از کتاب موضوع تاب‌آوری در خانواده مورد توجه قرار گرفته است. زیرا این موضوع در حوزه کاری خانواده و چگونگی بهره‌مندی از آن در کار بالین در نوع خود جدید و کاربردی است.

ما ادعای آن را نداریم که کتاب حاضر بی‌نقص و کامل است، بی‌گمان کمی‌ها و کاستی‌هایی وجود دارد. بنابراین ما نیازمند آن هستیم که همکاران گرامی و دانشجویان سخت‌کوش، با دقت و به خود و بنابر وظیفه حرفه‌ای ما را یاری کنند که در چاپ‌های آتی این نقص برطرف شود. اثر حاصل سه سال کار مطالعاتی و پژوهشی است، در این کار دوستان زیادی به ما کمک کردند، از نظرات مشورتی دوستانمان بهره‌مند شدیم، که جای قدردانی دارد، اگر ذکر نامی از آنان نمی‌شود، بدین خاطر است که شمار آنان بیشمار است.

اما نمی‌توان از همکاری و تلاش خانم فرزانه کوهی یاد نکرد، زیرا که ایشان در جاهایی از جمله ترجمه منابع خارجی کمک‌های شایان توجهی به ما داشتند. در میانه کار احساس می‌شد که نیازمند همکاری کسی باشیم

که رشته تخصصی و کاری وی مشاوره خانواده باشد، توفیق یار ما شد که دوست عزیزمان آقای دکتر صیدی به جمع ما ملحق شود.

بسیاری از دانشجویان رشته‌های مشاوره خانواده و روان‌شناسی دانشگاه رازی کرمانشاه و دانشگاه شهید چمران اهواز در گردآوری اثر، نظرهای خوبی داشتند که به ما کمک کردند، بنابراین جا دارد از همه آنان قدردانی شود. باید از همه دوستان تشکر کنیم و از همه خواستار آن باشیم که نظایر، پیشنهادها و انتقادهای خود را به ما بازخورد دهند که در چاپ آینده کار بهتر و کم نقص‌تری داشته باشیم.

کرمی، زکی‌بی؛ شهریور ۱۳۹۳